

Warm drogen voorkomt kraterkoppen

• TEKST : PAUL VAN LEEUWEN, PETER VINK EN JOHN TROMPERT, PPO BLOEMBOLLEN
 • FOTO : PPO BOEMBOLLEN

Sinds 2002 vindt bij de Zantedeschiaknollenteelt soms veel uitval plaats door kraterkoppen. Bij deze knollen is de hoofdspruit weggefallen waardoor een 'krater' in de knol ontstaat. Onderzoek in 2004 heeft aangetoond dat een Pythiumschimmel verantwoordelijk is voor dit verschijnsel.

Aanvullend onderzoek toonde aan dat na het rooien goed drogen bij 17°C de belangrijkste maatregel is om problemen met kraterkoppen te voorkomen. Op tijd rooien is een andere maatregel die kan helpen.

Het onderzoek dat vorig jaar is uitgevoerd leverde een schat aan gegevens op. Zo bleek een Pythiumschimmel in staat om kraterkoppen bij Zantedeschia te veroorzaken. Daarbij bleek ook dat de aantasting vooral plaatsvond na beschadiging van de knollen. Dit gebeurde vooral vlak na rooien maar ook na het schonen. Als de schimmel vier weken na het schonen aan de knollen werd toegevoegd vond er geen infectie meer plaats. Verder bleek de aantasting vooral plaats te vinden als de knollen na het rooien en schonen niet goed werden gedroogd, maar bij een hoge luchtvochtigheid werden bewaard. Ook de temperatuur was van invloed op de aantasting van de knollen. Bij 9°C vond de meeste infectie plaats, bij 13°C in mindere mate en bij 17°C was er nauwelijks infectie. Deze infectieproef is het afgelopen seizoen herhaald om vast te stellen of de omstandigheden die leiden tot infectie altijd dezelfde zijn.

INFECTIES BENEDEN 17°C

Ook dit jaar lukte het goed om kraterkoppen te krijgen door Pythium aan vers gerooide knollen toe te voegen. Bij maximaal 22% van de besmette knollen ontstonden kraterkoppen. Evenals vorig jaar bleek drogen sterk van invloed te zijn. Bij een hoge luchtvochtigheid drogen de gerooide knollen niet goed. Het percentage kraterkoppen is daarbij veel hoger dan bij drogere bewaring. Verder bleek de reactie van de temperatuur niet hetzelfde als vorig jaar. Ook dit jaar

is het percentage kraterkoppen het laagste door de knollen bij 17°C te drogen terwijl bij alle lagere temperaturen meer kraterkoppen voorkwamen. Vorig jaar gaf vooral bewaren bij 9°C problemen. Nu bleek dat bewaren bij 13°C ook risicovol is evenals 9°C na twee weken 17°C.

TIJDIG ROOIEN GUNSTIG

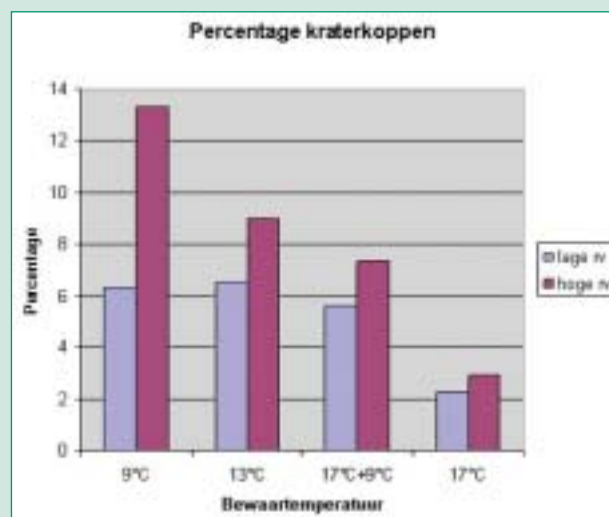
In de praktijk worden echter ook al kraterkoppen gevonden bij het rooien van de knollen. Dit is niet zo vreemd als wordt bedacht dat aantasting plaats kan vinden onder vochtige omstandigheden bij lage temperaturen. Het lijkt daarom raadzaam de knollen eerder te rooien dan de afgelopen jaren soms gebruikelijk was. Recent onderzoek door PPO toont aan dat rooien eind oktober veilig kan zonder uitval van de knollen daarna. De laatste resultaten van dit bijna

afgeronde onderzoek worden later dit seizoen bekend gemaakt. De eerste ervaringen vanuit de praktijk met eerder rooien zijn positief. Zeker indien partijen aan het einde van de teelt uitval vertonen kan tijdig rooien meer uitval voorkomen.

CONCLUSIE

Rooi Zantedeschiaknollen niet te laat in het seizoen en droog de knollen na het rooien goed bij 17 tot 23°C. Voorkom in die periode een erg hoge luchtvochtigheid. Vier weken na het schonen kan overwogen worden om de temperatuur te verlagen. Indien na half oktober uitval op het veld ontstaat, kan overwogen worden om het gewas dan al te rooien en goed te drogen om meer uitval te voorkomen.

Het onderzoek is gefinancierd door het Productschap Tuinbouw.

Drogen bij 17°C gaf het laagste percentage kraterkoppen.

Data bij figuur:	9°C	13°C	17°C+9°C	17°C
lage rv	6.3	6.5	5.6	2.3
hoge rv	13.3	9	7.3	2.9